

18.4.2024

A9-0440/ 001-001

PAKEITIMAS 001-001

pateikė Plenarinio posėdžio dokumentas

Pranešimas

Markus Ferber, Margarida Marques

A9-0440/2023

Direktyvos 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms dalinis keitimas

Pasiūlymas dėl direktyvos (15396/2023 – C9-0006/2024 – 2023/0136(NLE))

Pakeitimas 1

EUROPOS PARLAMENTO PAKEITIMAI*

Komisijos pasiūlymui dėl

2023/0136 (NLE)

TARYBOS DIREKTYVA

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 14 dalies trečią pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

* Pakeitimai: naujos arba iš dalies pakeistos teksto dalys žymimos pusjuodžiu kursyvu; išbrauktas tekstas nurodomas simboliu **■**.

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Europos Centrinio Banko nuomonę,

kadangi:

- (1) siekiant užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) nustatytų įpareigojimų biudžeto politikos srityje, visų pirma susijusių su poreikiu išvengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito, Tarybos direktyvoje 2011/85/ES¹ nustatytos išsamios taisyklės, susijusios su valstybių narių biudžeto sistemų ypatumais;
- (2) Direktyvos 2011/85/ES reikalavimus dėl valstybių narių biudžeto sistemas sudarančių taisyklių ir procedūrų būtina iš dalies pakeisti, remiantis patirtimi, įgyta kuriant ekonominę ir pinigų sąjungą nuo tada, kai direktyva įsigaliojo;
- (3) 2019 m. Europos Audito Rūmai paskelbė ataskaitą, kurioje nagrinėjami Sąjungos reikalavimai nacionalinėms biudžeto sistemoms ir rekomenduojama Komisijai tuos reikalavimus peržiūrėti, atsižvelgiant į tarptautinius standartus ir geriausią praktiką. Europos Audito Rūmai pasiūlė konkrečius veiksmus, kuriais siekiama išplėsti nacionalinių biudžeto sistemų taikymo sritį ir padidinti jų veiksmingumą, visų pirma kiek tai susiję su vidutinės trukmės biudžeto sistemomis ir nepriklausomomis fiskalinėmis institucijomis²;
- (4) 2020 m. vasario 5 d. Komisijos komunikate³ atkreiptas dėmesys į didelę, tačiau netolygią pažangą kuriant nacionalines biudžeto sistemas, turint omenyje, kad Sąjungos teisėje nustatyti tik būtinausi reikalavimai ir kad nacionalinės nuostatos buvo įgyvendinamos ir jų laikomasi labai nevienodai. Komunikate taip pat apsvarstyta, kokių mastu sistema gali padėti patenkinti ekonominės, aplinkos ir socialinės politikos poreikius, susijusius su perėjimu prie neutralaus poveikio klimatui, efektyvaus išteklių naudojimo ir skaitmeninės Europos ekonomikos, papildant pagrindinį reglamentavimo aplinkos ir struktūrinių reformų vaidmenį;
- (5) 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikate dėl Europos žaliojo kurso⁴ raginama aktyviau naudoti žaliojo biudžeto sudarymo priemones, kad viešosios investicijos, vartojimas ir apmokestinimas būtų nukreipiami į žaliuosius prioritetus ir būtų atsisakyta žalingų subsidijų. Europos klimato teisės akte nustatytas Sąjungos masto 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslas ir reikalaujama, kad Sąjungos institucijos ir valstybės narės darytų pažangą didindamos gebėjimą prisitaikyti. Komisija išipareigojo bendradarbiauti su valstybėmis narėmis atrenkant ir lyginant žaliojo biudžeto sudarymo praktiką. 2021 m. vasario 24 d. Komisijos komunikate dėl

¹ 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41).

² 2019 m. Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita „ES reikalavimai nacionalinėms biudžeto sistemoms. Reikia dar labiau juos griežtinti ir atidžiau stebėti jų įgyvendinimą“.

³ 2020 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatas „Ekonomikos valdymo peržiūra. Reglamentų (ES) Nr. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 ir 473/2013 taikymo ir Tarybos direktyvos 2011/85/ES tinkamumo ataskaita“, COM(2020) 55 *final*.

⁴ Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“, COM(2019) 640 *final*.

naujos ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos¹ atkreiptas dėmesys į klimato kaitos makrofiskalinę svarbą ir pabrėžta, kad reikia didinti Sąjungos atsparumą klimato kaitos poveikiui. Europos semestras yra papildoma tokių pastangų rėmimo sistema, o pagal techninės paramos priemonę teikiama praktinė pagalba joms įgyvendinti;

- (6) 2022 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikate dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių² pabrėžta, kad reikia stiprinti skolos tvarumą ir mažinti didelį valstybės skolos santykį, kartu skatinant tvarų ir integracinį augimą *bei atsparumą* visose valstybėse narėse. Pagrindiniai šių gairių tikslai – nacionalinės atsakomybės padidinimas, sistemos supaprastinimas ir perėjimas prie didesnio dėmesio vidutiniam laikotarpiui, taip pat griežtesnis ir nuoseklesnis vykdymo užtikrinimas;
- (7) siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamiau laikomasi SESV nuostatų, ir visų pirma išvengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito procedūros, nustatytos SESV 126 straipsnyje, be nuostatų, kurių šiuo metu reikalaujama pagal Direktyvą 2011/85/ES, į valstybių narių teisę dar turėtų būti įtrauktos konkrečios nuostatos, kuriomis būtų stiprinama nacionalinė atsakomybė, kaip numatyta 2022 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikate dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių. Remiantis duomenimis apie tos direktyvos įgyvendinimą, pakeitimai taip pat turėtų apimti nuostatas dėl skaidrumo ir statistikos, prognozių ir vidutinio laikotarpio biudžeto sudarymo, kad būtų pašalinti įgyvendinant direktyvą nustatyti trūkumai;
- (8) ši direktyva kartu su Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) [XXX]³, kuriuo pakeičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1466/97⁴ (Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis), ir Tarybos reglamentu [XXX]⁵, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97⁶ (Stabilumo ir augimo pakto korekcinė dalis), yra teisės aktų rinkinio dalis. Kartu jais nustatoma reformuota Sąjungos ekonomikos valdymo sistema, pagal kurią, vadovaujantis tarpvyriausybines Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos (SSKV) ekonominėje ir pinigų sąjungoje⁷ 16 straipsniu, į Sąjungos teisę įtraukiamas šios sutarties III antraštinės dalies „Fiskalinis susitarimas“ turinys. III antraštinė dalis yra privaloma valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, bet ją savanoriškai taip pat gali taikyti Bulgarija, Danija ir Rumunija. Remiantis patirtimi, įgyta valstybėms narėms įgyvendinant SSKV, teisės aktų rinkinyje išlaikyta fiskalinio susitarimo nuostata dėl orientavimo į vidutinį laikotarpį kaip priemonės biudžetinei drausmei ir ekonomikos augimui skatinti. Į rinkinį įtrauktas sustiprintas su konkrečia šalimi susijęs aspektas, kuriuo siekiama didinti nacionalinę atsakomybę, be

¹ Komisijos komunikatas „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“, COM(2021) 82 *final*.

² Komisijos komunikatas dėl ES ekonomikos valdymo sistemos reformos gairių, COM(2022) 583 *final*.

³ ***[įrašyti datą] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [įrašyti visą pavadinimą] (OL L ...)***.

⁴ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1).

⁵ ***[įrašyti datą] Tarybos reglamentas (ES) [įrašyti visą pavadinimą] (OL L ...)***.

⁶ 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

⁷ 2012 m. kovo 2 d. Sutartis dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje.

kita ko, nepriklausomoms fiskalinėms institucijoms pavedant svarbesnį vaidmenį, grindžiamas fiskaliniame susitarime nustatytais bendraisiais principais¹, kuriuos Komisija pasiūlė pagal SSKV 3 straipsnio 2 dalį. Išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemonės, analizė, kurią reikia parengti siekiant atlikti pagal fiskalinį susitarimą reikalaujamą atitikties vertinimą, išdėstyta Reglamente [XXX], kuriuo pakeičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1466/97. Kaip ir fiskaliniame susitarime, Reglamente [XXX], kuriuo pakeičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1466/97, laikini nukrypimai nuo vidutinio laikotarpio plano leidžiami tik išskirtinėmis aplinkybėmis. Be to, esant dideliame nukrypimui nuo vidutinio laikotarpio plano per nustatytą laikotarpį turėtų būti įgyvendintos priemonės nukrypimams ištaisyti. Teisės aktų rinkiniu sustiprinamos fiskalinės priežiūros ir vykdymo užtikrinimo procedūros, kad būtų įvykdytas įsipareigojimas skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus ir tvarų augimą. Taigi vykdant ekonomikos valdymo sistemos reformą SSKV nustatyti pagrindiniai biudžetinės drausmės ir skolos tvarumo tikslai išlaikomi;

- 10) turimi labai dažnai renkami duomenys gali atskleisti tendencijas, dėl kurių reikėtų atidžiau stebėti biudžeto prognozes ir pagerinti jų kokybę. Valstybės narės ir Komisija (Eurostatas) turėtų skelbti pinigų apskaitos principu pagrįstus duomenis, ketvirčio deficito ir skolos duomenis, taikydamos prie Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) ir SESV pridėto Protokolo (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros 2 straipsnyje pateiktas apibrėžtis. Dėl dažniau renkamų biudžeto duomenų, kurie yra pritaikyti prie nacionalinių biudžeto apibrėžčių, skelbimo turėtų būti sprendžiama atsižvelgiant į nacionalinius skaidrumo reikalavimus ir naudotojų poreikius, kad būtų padidinta nacionalinė atsakomybė;
- 11) dėl neobjektyvių ir nerealistišκών makroekonominių ir biudžeto prognozių, į kurias atsižvelgiama metinio ir daugiamečio biudžeto teisės aktuose, gali gerokai sumažėti fiskalinio planavimo veiksmingumas, todėl galiausiai gali būti sunku vykdyti įsipareigojimą laikytis biudžetinės drausmės. Siekiant pagerinti pradines prielaidas ir pateikti nešališkus įvairių politikos priemonių fiskalinio poveikio vertinimus, valstybių narių makroekonominės ir biudžeto prognozes turėtų rengti, **remti arba, kai taikytina pagal nacionalines taisykles, tvirtinti** nepriklausoma fiskalinė institucija;
- 12) kad būtų pagerinta makroekonominių ir biudžeto prognozių kokybė, jos turėtų būti reguliariai, objektyviai ir išsamiai vertinamos ir tuos vertinimus turėtų atlikti nepriklausoma įstaiga. Tie vertinimai turėtų apimti visapusišką ekonominių prielaidų nagrinėjimą, jų lyginimą su kitų institucijų parengtomis prognozėmis ir ankstesnių prognozių patikimumo vertinimą;
- 13) už viešųjų finansų stebėseną valstybėse narėse atsakingos nepriklausomos įstaigos gali padėti kurti veiksmingas fiskalines sistemas. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 473/2013² reikalaujama, kad valstybės narės, kurių valiuta yra euro, turėtų nepriklausomas fiskalines institucijas, kurioms būtų pavesta **rengti, remti**

¹ 2012 m. birželio 20 d. Komisijos komunikatas „Bendrieji nacionalinių fiskalinio koregavimo mechanizmų principai“, COM(2012) 342 *final*.

² 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, p. 11).

arba, kai taikytina pagal nacionalines taisykles, tvirtinti makroekonominės prognozes, ir būtų nustatytos konkrečios apsaugos priemonės, susijusios su jų nepriklausomumu ir techniniais pajėgumais. Atsižvelgiant į teigiamą nepriklausomų įstaigų indėlį į viešuosius finansus, tie reikalavimai turėtų būti taikomi visoms valstybėms narėms. Siekiant *pagerinti fiskalinį tvarumą* ir didinti fiskalinės politikos patikimumą, tokios įstaigos taip pat turėtų prisidėti prie biudžeto planavimo, rengdamos, *remdamos arba, kai taikytina pagal nacionalines taisykles,* tvirtindamos vyriausybės naudojamas prognozes ir skolos analizes, atlikdamos nepriklausomus fiskalinės politikos vertinimus ir stebėdamos, kaip laikomasi fiskalinės sistemos;

- 14) siekiant didesnės atsakomybės fiskalinės politikos srityje, fiskalinės institucijos turėtų būti labai nepriklausomos vykdydamos savo veiklą, turėti reikiamus išteklius savo užduotims atlikti, *be kita ko, pakankamai darbuotojų ir tinkamą finansavimą* ir plačias galimybes tinkamu metu gauti būtiną informaciją. *Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tas institucijas sudarytų skirtingus požiūrius ir kvalifikacijas turintys nariai;*
- 15) kad būtų pagerintas biudžeto planavimas, deramas dėmesys turėtų būti skiriamas makrofiskalinei rizikai dėl klimato kaitos ir su klimatu susijusios politikos poveikiui viešiesiems finansams vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu. Siekiant apriboti ir valdyti dėl klimato kaitos ir susijusių nelaimių kylančią fiskalinę riziką, įgyvendinant nacionalines strategijas labai svarbu suprasti būdus, kuriais su klimatu susiję sukrėtimai daro poveikį ekonomikai ir viešiesiems finansams;
- 16) vienu metų biudžeto planavimo perspektyva suteikia ribotą pagrindą patikimai fiskalinei politikai, nes dauguma priemonių turi poveikį, kuris trunka gerokai ilgiau nei metinis biudžeto ciklas. Todėl veiksmingas daugiametis fiskalinis planavimas padeda didinti fiskalinės politikos patikimumą, kartu atsižvelgiant į skolos tvarumą. Veiksmingas vidutinio laikotarpio planavimas grindžiamas aiškiai ir nuosekliai apibrėžtais vidutinio laikotarpio nacionaliniais biudžeto tikslais, pateikiamais nacionaliniuose vidutinio laikotarpio planuose. Siekiant pagerinti daugiametę biudžeto perspektyvą, metinio biudžeto teisės aktų planavimas turėtų būti suderintas su vidutinės trukmės biudžeto sistemose nustatytais daugiamečiais tikslais;
- 17) kad biudžeto sistemos padėtų veiksmingai skatinti laikytis biudžetinės drausmės ir siekti viešųjų finansų tvarumo, jos turėtų visapusiškai aprėpti viešuosius finansus. Todėl ypač daug dėmesio reikėtų skirti tų valdžios sektoriaus įstaigų ir fondų, kurie neįtraukti į subsektorių lygio įprastinius biudžetus, operacijoms, turinčioms poveikio valstybių narių biudžeto būklei trumpuoju arba vidutiniu laikotarpiu. Tų operacijų bendro poveikio valdžios sektoriaus balansams ir skoloms vertės turėtų būti pateiktos vykdamas metinius biudžeto procesus ir vidutinio laikotarpio biudžeto planuose, nurodant būsimų operacijų ir neįvykdytų bei numatomų naujų įsipareigojimų poveikį;
- 18) taip pat būtina užtikrinti skaidrumą, susijusį su mokesčių išlaidų rūšimi ir suma bei dėl to prarandamomis pajamomis, kad būtų galima geriau suprasti, koku mastu fiskalinė politika ir biudžeto planavimas yra suderinti su vyriausybės prioritetais;
- 19) žalią biudžeto sudarymo priemonės gali padėti viešąsias pajamas ir išlaidas nukreipti į žaliuosius prioritetus. Dėl to patikimai ir reguliariai teikiant išsamią, naudingą ir prieinamą informaciją pagerėja biudžeto svarstymų procesas. Tai reiškia, kad turi būti teikiami duomenys apie tai, kaip pajamos atspindi poreikį užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į principą „teršėjas moka“, ir kaip išlaidos tiek palankiai, tiek nepalankiai atspindi žaliuosius prioritetus. Valstybės narės turėtų skelbti informaciją apie tai, kaip

atitinkamais jų biudžetų elementais prisidedama prie nacionalinių ir tarptautinių įsipareigojimų klimato ir aplinkos apsaugos srityje įgyvendinimo, ir taikomą metodiką. Valstybės narės turėtų atskirai skelbti duomenis ir aprašomąją informaciją apie išlaidas, mokesčių išlaidas ir pajamas. Valstybės narės raginamos skelbti informaciją apie biudžeto politikos pasiskirstomąjį poveikį ir rengiant žaliąjį biudžetą atsižvelgti į užimtumo, socialinius bei paskirstomojo poveikio aspektus¹;

- 20) deramą dėmesį reikėtų skirti esamiems neapibrėžtiesiems įsipareigojimams. Konkrečiau, neapibrėžtieji įsipareigojimai apima galimus įsipareigojimus, kurie priklauso nuo tam tikrų galimų ateities įvykių, arba esamus įsipareigojimus, kai mokėjimas nėra tikėtinas arba negalima tiksliai nustatyti tikėtino mokėjimo sumos. Juos sudaro, pavyzdžiui, valdžios sektoriaus garantijos, neveiksnius paskolas, įsipareigojimai, atsirandantys dėl viešųjų bendrovių veiklos, ir galimos išlaidos bei įsipareigojimai, atsirandantys dėl teismo bylų ir su nelaimėmis susijusių neapibrėžtųjų įsipareigojimų;
- 21) gaivalinės nelaimės ir ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai paveikė daugumą valstybių narių ir manoma, kad dėl klimato kaitos tokie reiškiniai taps dažnesni ir smarkesni. Vyriausybės investuoja į prisitaikymo prie klimato kaitos priemones ir imasi veiksmų, kad padengtų pagalbos, atkūrimo ir atstatymo ekstremaliosios situacijos atveju išlaidas ir kai kuriais atvejais atliktų paskutinio draudiko vaidmenį. Atsižvelgiant į esamus ir būsimus viešųjų finansų tvarumo iššūkius, ypatingą dėmesį reikėtų skirti valdžios sektoriaus įsipareigojimams ir rizikai valstybės finansams, atsirandantiems dėl gaivalinių nelaimių ir su klimatu susijusių įvykių, visų pirma renkant ir skelbiant informaciją apie ekonominius nuostolius ir fiskalines išlaidas, patirtus dėl ankstesnių įvykių, taip pat informaciją apie biudžeto priemones ir šiuo klausimu naudojamas finansines priemones;
- 22) Komisija turėtų toliau nuolat stebėti, kaip įgyvendinama Direktyva 2011/85/ES. Reikėtų nustatyti geriausią praktiką, susijusią su tos direktyvos nuostatų įgyvendinimu, ir ja dalytis;
- 23) todėl Direktyva 2011/85/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

Direktyva 2011/85/ES iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pirmos pastraipos antras sakiny s pakeičiamas taip:

¹ 2022 m. rugsėjo 28 d. Komisijos komunikatas „Geresnis valstybių narių politikos paskirstomojo poveikio vertinimas“, COM(2022) 494 *final*, ir 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (OL L 140, 2013 5 27, p. 11) 6 straipsnio 3 dalies d punktą.

„Taikoma Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 A priede pateikta valdžios sektoriaus subsektorių termino apibrėžtis.*

**OL L 174, 2013 6 26, p. 1.“;*

b) antra pastraipa iš dalies keičiama taip:

i) *a punktas pakeičiamas taip:*

„a) viešojo sektoriaus apskaitos ir statistinės atskaitomybės sistemos;“;

ii) c punktas pakeičiamas taip:

„c) valstybei narei būdingos skaitinės fiskalinės taisyklės, kurios padeda valstybėms narėms vykdyti fiskalinę politiką laikantis pagal SESV joms numatytų atitinkamų įpareigojimų, išreikštų suminiu biudžeto vykdymo rodikliu, pavyzdžiui, valdžios sektoriaus biudžeto deficitu, skolinimusi, skola arba vienu svarbiausių jo komponentų;“;

iii) e punktas pakeičiamas taip:

„e) vidutinės trukmės biudžeto sistemos, kaip specialus nacionalinių biudžeto procedūrų rinkinys; taikant šias procedūras fiskalinė politika formuojama numatant ilgesnį nei metinio biudžeto ciklo laikotarpį, taip pat nustatomi politikos prioritetai ir vidutinio laikotarpio nacionaliniai biudžeto tikslai;“;

iv) įrašomas h punktas:

„h) nepriklausomos fiskalinės institucijos, kaip struktūriškai nepriklausomos įstaigos arba pagal 8 straipsnį įsteigtos įstaigos, kurioms suteiktas funkcinis savarankiškumas valstybių narių biudžeto valdymo institucijų atžvilgiu.“;

2) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„1. Kalbant apie nacionalines viešojo sektoriaus apskaitos sistemas, valstybės narės iki 2030 m. įdiegia integruotas, išsamias ir nacionaliniu lygmeniu suderintas apskaitos sistemas,

kurios aprėpia visus valdžios sektoriaus subsektorius ir kuriose yra visa informacija, reikalinga duomenims, pagrįstiems 2010 m. ESS standartu, parengti. Toms viešojo sektoriaus finansų apskaitos sistemoms taikoma vidaus kontrolė ir atliekami jų nepriklausomi auditai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad visų valdžios sektoriaus subsektorių fiskaliniai duomenys būtų laiku ir reguliariai viešai skelbiami, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013*. Visų pirma valstybės narės atskirai paskelbia ketvirčio centrinės, regioninės ir vietos valdžios subsektorių ir socialinės apsaugos fondų skolos ir deficito duomenis iki kito ketvirčio pabaigos arba po to, kai atitinkamus duomenis paskelbia Komisija (Eurostatas).

3. Komisija (Eurostatas) kas tris mėnesius skelbia ketvirčio valdžios sektoriaus finansų statistikos duomenis pagal Reglamento (ES) Nr. 549/2013 B priedo 25, 27 ir 28 lenteles.

**OL L 174, 2013 6 26, p. 1.‘;*

3) 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

b) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad metinis ir daugiametis fiskalinis planavimas būtų grindžiamas tikroviškomis makroekonominėmis ir biudžeto prognozėmis, parengtomis naudojantis pačia naujausia informacija. Biudžeto planavimas grindžiamas labiausiai tikėtiniu makroekonominiu fiskaliniu scenarijumi arba atsargesniu scenarijumi. Pagal 8 straipsnį įsteigtos nepriklausomos fiskalinės institucijos arba rengia, *remia* arba, *kai taikytina pagal nacionalines taisykles*, tvirtina makroekonominės ir biudžeto prognozes. Jos lyginamos su naujausiomis Komisijos prognozėmis. Dideli valstybės narės makroekonominių ir biudžeto prognozių ir Komisijos prognozių skirtumai paaiškinami, be kita ko, jei su išorės prielaidomis susijusių kintamųjų dydis arba augimas gerokai nukrypsta nuo Komisijos prognozėse nurodytų verčių.“;

c) 4 dalis išbraukiama;

d) 5 ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„5. Valstybės narės nurodo, kuri institucija atsakinga už makroekonominių ir biudžeto prognozių rengimą. Ne rečiau kaip kas metus valstybės narės ir Komisija vykdo technines diskusijas dėl prielaidų, kuriomis remiamasi rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes.

6. *Nacionalinių institucijų parengtos metiniam ir daugiamečiam* fiskaliniam planavimui skirtos makroekonominės ir biudžeto prognozės reguliariai, *objektyviai* ir išsamiai *nepriklausomos institucijos* vertinamos, be kita ko, atliekant *ex post* vertinimą. To vertinimo rezultatai skelbiami viešai ir į juos tinkamai atsižvelgiama ateityje rengiant makroekonominės ir biudžeto prognozes. Jei atliekant vertinimą nustatoma didelė paklaida, kuri mažiausiai ketverius metus iš eilės darė poveikį makroekonominėms prognozėms, atitinkama valstybė narė imasi būtinų veiksmų ir viešai ją paskelbia.“;

e) 7 dalis išbraukiama;

4) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis

Kiekviena valstybė narė nustato jai būdingas skaitines fiskalines taisykles, kuriomis visas valdžios sektorius veiksmingai skatinamas laikytis iš SESV kylančių jos atitinkamų fiskalinio planavimo įsipareigojimų daugiamečiu laikotarpiu. Tokiomis taisyklėmis visų pirma skatinama:

- a) laikytis pagal SESV nustatytų deficito ir skolos pamatinių verčių ir nuostatų;
- b) nustatyti daugiametį fiskalinio planavimo laikotarpį, atitinkantį Reglamento [XXX dėl Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies] nuostatas.*

* [įrašyti datą] Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [...] [įrašyti visą pavadinimą] (OL L ...).“;

5) 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) veiksminga ir laiku atliekama taisyklių laikymosi stebėseną, pagrįsta patikima ir nepriklausoma analize, kurią atliktą pagal 8 straipsnį įsteigtos nepriklausomos fiskalinės institucijos;“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„Jei skaitinėse fiskalinėse taisyklėse yra bendrųjų nukrypti leidžiančių išlygų, tokiomis išlygomis nustatomas ribotas skaičius tam tikrų specifinių aplinkybių, derančių su valstybėms narėms SESV *ir Reglamente* [XXX dėl Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies] numatytais įpareigojimais, ir griežtos procedūros, kurioms esant leidžiama laikinai nesilaikyti taisyklių. Bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos turi aiškius terminus.“;

6) 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„7 straipsnis

Valstybių narių metinio biudžeto teisės aktai *atitinka* galiojančias valstybei narei būdingas skaitines fiskalines taisykles.“;

7) V skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip: „NEPRIKLAUSOMOS FISKALINĖS

INSTITUCIJOS“;

8) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

„8 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinių įstatymų ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka būtų įsteigtos nepriklausomos fiskalinės institucijos, pavyzdžiui, struktūriškai nepriklausomos įstaigos arba įstaigos, kurioms suteiktas funkcinis savarankiškumas valstybių narių biudžeto valdymo institucijų atžvilgiu, ir kad jos turėtų pakankamai darbuotojų ir tinkamą finansavimą.

2. 1 dalyje nurodytas institucijas sudaro nariai, pasiūlyti ir paskirti atsižvelgiant į jų patirtį ir kompetenciją viešųjų finansų, makroekonomikos ar biudžeto valdymo srityse ir taikant skaidrias procedūras. Valstybės narės užtikrina, kad tas institucijas sudarytų skirtingus požūrius ir kvalifikacijas turintys nariai.

3. 1 dalyje nurodytos institucijos:

a) nesivadovauja atitinkamos valstybės narės biudžeto valdymo institucijos ar kitos viešosios ar privačios įstaigos nurodymais;

b) yra pajėgios laiku viešai informuoti apie savo vertinimus ir nuomones;

ba) leidžia išreikšti mažumos ir skirtingas pozicijas tokiuose vertinimuose ir nuomonėse;

c) turi pakankamus ir stabilius nuosavus išteklius, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo įgaliojimus, įskaitant bet kokios rūšies analizę pagal savo įgaliojimus;

d) turi tinkamą priegią, kad laiku galėtų susipažinti su informacija, kurios reikia jų įgaliojimams vykdyti;

e) reguliariai vertinamos, išorės vertinimą atlieka nepriklausomi vertintojai;

ea) koordinuojant Europos fiskalinei valdybai tarpusavyje reguliariai keičiasi geriausios praktikos pavyzdžiais;

eb) reguliariai konsultuojasi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

4. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodytoms institucijoms būtų pavestos šios užduotys:

a) rengti metines ir daugiametes makroekonominės ir biudžeto prognozes, kuriomis grindžiamas vyriausybės vidutinio laikotarpio planavimas, ar paremti arba, kai taikytina pagal nacionalines taisykles, patvirtinti biudžeto valdymo institucijų planus;

b) atlikti skolos tvarumo vertinimus, kuriais grindžiamas biudžeto valdymo institucijų vykdomas vyriausybės vidutinio laikotarpio planavimas, ar paremti arba, kai taikytina pagal nacionalines taisykles, patvirtinti vertinimą;

c) rengti biudžeto valdymo institucijų vykdomos politikos, įskaitant reformų ir investicijų įsipareigojimus pagal nacionalinius vidutinio laikotarpio fiskalinius ir struktūrinius planus, poveikio fiskaliniam tvarumui ir tvariam bei integraciniam augimui vertinimus ar juos paremti arba, kai taikytina pagal nacionalines taisykles, patvirtinti;

d) stebėti, kaip laikomasi valstybei narei būdingų skaitinių fiskalinių taisyklių pagal 6 straipsnį;

e) stebėti, kaip laikomasi Sąjungos fiskalinės sistemos pagal reglamentus [XXX dėl Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies] ir [XXX dėl Stabilumo ir augimo pakto korekcinės dalies];*

f) reguliariai atlikti nacionalinės biudžeto sistemos peržiūras, siekiant įvertinti, be kita ko, sistemos nuoseklumą, suderinamumą ir veiksmingumą, įskaitant mechanizmus ir taisykles, kuriais reglamentuojami valdžios institucijų fiskaliniai santykiai valdžios sektoriaus subsektoriuose;

g) dalyvauti reguliariuose posėdžiuose ir diskusijose nacionaliniame parlamente ir būti pasirengus teikti techninę analizę ir patarimus nacionaliniam parlamentui paprašius.

5. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamos valstybės narės biudžeto valdymo institucijos laikytųsi institucijų pateiktų vertinimų ar nuomonių, susijusių su 4 dalyje nurodytomis užduotimis. Jeigu nesilaiko tų vertinimų ar nuomonių, tokios biudžeto valdymo institucijos viešai pagrindžia sprendimą jų nesilaikyti per mėnesį nuo tokių vertinimų ar nuomonių pateikimo dienos.

** [įrašyti datą] Tarybos reglamentas (ES) [įrašyti visą pavadinimą] (OL L ...).*

9) 9 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekdamas užtikrinti, kad nacionalinis fiskalinis planavimas atitiktų daugiamečio fiskalinio planavimo perspektyvą, valstybės narės sukuria patikimą, veiksmingą vidutinės trukmės biudžeto sistemą, kuria būtų numatyta patvirtinti bent **ketverių** metų fiskalinio planavimo **laikotarpį**.“;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) visapusiškai ir skaidrūs daugiamečiai biudžeto tikslai, kaip nurodyta 2 straipsnio e punkte, išreikšti valdžios sektoriaus deficitu, skola ir bet koku kitu suminiu fiskaliniu rodikliu, pavyzdžiui, išlaidomis, užtikrinant, kad jie atitiktų bet kokias valstybei narei būdingas skaitines fiskalines taisykles, kaip numatyta šios direktyvos IV skyriuje, **ir atitinkamas Reglamento [XXX dėl Stabilumo ir augimo pakto prevencinės dalies] nuostatas**.“;

ii) c punktas pakeičiamas taip:

„c) numatytos vidutinio laikotarpio politikos, **įskaitant investicijas ir reformas, be kita ko, jei taikoma, nurodant Reglamento [dėl prevencinės dalies] 12 straipsnio ba punkte nurodytas su bendrais ES prioritetais susijusias investicijas ir reformas**, darančios poveikį valdžios sektoriaus finansams, **atsparumui ir tvariam bei integraciniam augimui** ir išskaidytos pagal pagrindinius pajamų ir išlaidų straipsnius, aprašymas parodant, kaip užtikrinamas koregavimas siekiant **nacionalinių vidutinio laikotarpio** biudžeto tikslų, **kaip nurodyta 2 straipsnio e punkte**, palyginti su projekcijomis, grindžiamomis nesikeičiančios politikos prielaida.“;

iii) d punktas pakeičiamas taip:

„d)vertinimas, kaip numatyta politika, darydama tiesioginį poveikį valdžios sektoriaus finansams *vidutiniu ir* ilguoju laikotarpiais, gali paveikti *vidutinio laikotarpio ir* ilgalaikį viešųjų finansų tvarumą *ir tvarų bei integracinį augimą. Vertinime, kiek įmanoma ir pagrindžiant skaidria ir patikima mokslinė metodika, nurodoma klimato kaitos keliama makrofiskalinė rizika ir jos poveikis aplinkai bei pajamų paskirstymui, taip pat su klimatu susijusios poveikio švelninimo ir prisitaikymo politikos poveikis viešiesiems finansams vidutiniu ir ilguoju laikotarpiais.“;*

c) 3 dalis išbraukiama;

10) 10 ir 11 straipsniai pakeičiami taip:

„10 straipsnis.

Metinio biudžeto teisės aktai atitinka *nacionalinius vidutinio laikotarpio biudžeto tikslus, kaip nurodyta 2 straipsnio e punkte*. Tinkamai paaiškinamas bet koks nukrypimas.“;

„11 straipsnis.

Ši direktyva naujai valstybės narės vyriausybei *neužkerta* kelio atnaujinti savo vidutinio laikotarpio biudžeto *systemos* plano, kad jame atsispindėtų nauji jos politikos prioritetai, *vis dėlto tai neturėtų būti skatinama, nes tai reikštų, kad prarandamas postūmis, ypač įgyvendinant reformų darbotvarkę*. Tokiu atveju nauja vyriausybė nurodo ankstesnio ir naujojo vidutinio laikotarpio biudžeto plano skirtumus. *Patikslintame plane numatytų reformų ir investicijų užmojis neturi būti mažesnis nei pradiniam plane.“;*

11) VI skyriaus pavadinimas pakeičiamas taip: „VALDŽIOS SEKTORIAUS FINANSŲ SKAIDRUMAS“;

12) 12 straipsnis pakeičiamas taip:

„12 straipsnis.

Valstybės narės užtikrina, kad visos priemonės, kurių imtasi laikantis II, III ir IV skyrių, būtų nuosekliai taikomos visuose valdžios sektoriaus subsektoriuose ir visapusiškai juos apimtų. Dėl to iš valstybių narių visų pirma reikalaujama *viešojo sektoriaus* apskaitos taisyklių ir procedūrų, jų pagrindinių duomenų rinkimo ir tvarkymo sistemų vientisumo.“;

13) 14 straipsnis pakeičiamas taip:

„14 straipsnis.

1. Vykdydamos metinį ir daugiametį biudžeto teisėkūros procesą valstybės narės skelbia, kurios įstaigos ir fondai nėra įtraukti į įprastinį biudžetą, bet yra įtraukti į valdžios sektorių, įskaitant valdžios sektoriaus subsektorius. Valstybės narės taip pat skelbia vertes, atitinkančias tų įstaigų ir fondų bendrą poveikį valdžios sektoriaus balansui ir skolai, kai poveikis balansui apima ankstesnes ir numatomas būsimas operacijas, o poveikis skolai apima neįvykdytus ir numatomus naujus įsipareigojimus.

2. Valstybės narės, taikydamos skaidrią metodiką, skelbia išsamią informaciją apie mokesčių išlaidų poveikį pajamoms siekiant 2 straipsnio e punkte nurodytų nacionalinių biudžeto tikslų.

3. Valstybės narės skelbia svarbią informaciją apie visų valdžios sektoriaus subsektorių

neapibrėžtuosius įsipareigojimus, kurie gali turėti didelį poveikį valstybės biudžetui, įskaitant vyriausybės garantijas, neveiksnius paskolas ir įsipareigojimus, susijusius su viešųjų bendrovių veikla, ■ įskaitant jų apimtį. Valstybės narės taip pat, kiek įmanoma, skelbia informaciją apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus, susijusius su nelaimėmis ir klimatu. Valstybės narės skelbia informaciją apie ankstesnius vienkartinį garantijų reikalavimus ir išlaidas, užregistruotas standartinėms garantijoms teikti. Skelbiama informacija apima informaciją apie ekonominius nuostolius, patirtus dėl nelaimių ir su klimatu susijusių sukrėtimų, įskaitant viešojo sektoriaus patiriamas fiskalines išlaidas ir tiems nuostoliams sušvelninti arba padengti naudojamas priemones. Valstybės narės skelbia informaciją apie valdžios sektoriaus finansuojamo privačiųjų ir viešųjų bendrovių kapitalo dalis, jei sumos ekonominiu požiūriu yra didelės.“;

14) 14a straipsnis iš dalies keičiamas taip:

„14a straipsnis.

1. Iki 20XX m. gruodžio 14 d. Komisija paskelbia šios direktyvos veiksmingumo peržiūrą.
2. Ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia ataskaitą dėl Sąjungos viešojo sektoriaus finansų apskaitos padėties ir būsimos krypties, atsižvelgdama į pažangą, padarytą nuo 2013 m. atlikto tarptautinių viešojo sektoriaus apskaitos standartų tinkamumo valstybėms narėms vertinimo.“;

15) 15 straipsnis pakeičiamas taip:

„15 straipsnis.

1. Valstybės narės priima nuostatas, būtinas užtikrinti šios direktyvos laikymąsi, vėliausiai iki **202X** m. gruodžio 31 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstą. Taryba skatina valstybes nares dėl savo ir Sąjungos interesų parengti atitikties lenteles, kurios kuo geriau parodytų šios direktyvos ir jos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti.
2. Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Komisija, remdamasi iš valstybių narių gauta atitinkama informacija, parengia tarpinę pažangos ataskaitą dėl pagrindinių šios direktyvos nuostatų įgyvendinimo ir ją pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip **20XX** m. gruodžio 14 d.
4. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nuostatų tekstus.“;

16) 16 straipsnis išbraukiamas.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkė